

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
ČETRTEK
1994
27. JAN.

Letnik XLIX
Štev. 4 (2739)

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

P. b. b.

„Turst“ Žirinovskij v Sloveniji

Vodja ruske Liberalno-demokratske stranke, nacionalist Vladimir Volfovič Žirinovskij, ki se ga je že prijel priimek „Adolfovič“ (po Hitlerju), naj bi danes, 27. januarja 1994, pripotoval na dopust v Slovenijo. Menda se bo od svojega političnega dela odpočival v Portorožu in na Bledu, kjer naj bi se srečal z nacionalisti in političnimi prenapeteži, kamor sodi šam, iz cele Evrope. Vizum je Žirinovskemu izstavilo slovensko veleposlaništvo v Moskvi. Pričakovati je, da si je s tem Slovenija naprtla slab mednarodni vtis in odmev, kajti druge države ruskemu nacionalistu ne dovolijo vstopa.

Obisk Heinza Fischerja

V torek je predsednik avstrijskega parlamenta, dr. Heinz Fischer med svojim obiskom na Koroškem obiskal tudi Mladinski dom, otroški vrtec, varstvo in Slovensko študijsko knjižnico in se pogovarjali z zastopniki omenjenih enot in Slovenskega šolskega društva o nalogah, delu in tudi o problemih. Fischerja sta spremljali deželnozborska poslanka Melitta Trunk in Ana Blatnik.

Spletke na dunajskem dvoru

Avstrija je res dežela operete, boljše rečeno mazaškega spektakla. V stari monarhiji so se ljudje naslajali ob aferah cesarja Franca Jožefa z ljubico Schrattovo, afere Mayerling, kjer naj bi prestolonaslednik Rudolf ubil svojo ljubico Maričko Večero, pa je še danes ena najbolj srce in dušo parajočih in neraziščeneh zadev. No, sedaj ima tudi demokratična Avstrija svojo politično opereto (sex brez crime). Zvezni predsednik Thomas Klestil in njegova žena Edith, ki mu je doslej zvesto stala ob strani in z njim prestala devetnajst službeno motiviranih selitev (slovenski pregovor pravi, da enkrat pogori, kdor se dvakrat seli) sta se razšla. Vzrok in povod tej družinski drami na najvišji ravni je, kaj pa že more drugega biti v tej deželi na severni strani karavank, ljubez. In sicer v obliki in personi mlade diplomatke Löfflerjeve, ki je takorekoč „feldvebel“ za urejanje in preurejanje predsedniške kancelije. Po pisanju dunajskega bulvarja pravi „vamp“ (beri väcämp), v bistvu pa žrtev dunajskega spletkarstva, ki je našlo svojo kost za glodanje. (f.w.)

Normalizacija odnosov med Slovenijo in Hrvaško?

Odnosi med Slovenijo in Hrvaško, ki so predvsem zadnje tedne zaradi konfliktnih točk kot so meja med državama, nuklearna Krško, nepodpisani trgovinski in meddržavni sporazumi, docela zašli v slepo ulico, so se v torek med pogovori vladnih predstavnikov otajali in premaknili z mrtve točke.

V torek, 25. januarja 1994 je slovenski premier Janez Drnovšek sprejel v Ljubljani hrvaško vladno delegacijo, ki jo je vodil premier Nikica Valentić. Pogovora sta se udeležila

la tudi oba zunanja ministra Lojze Peterle (SLO) in Mate Granič (HR). Srž dveurnega in zelo intenzivnega pogovora je bil napredek pri gospodarskem sodelovanju in sklepe, da bosta državi v doglednem času sklenili sporazum o svobodni trgovini. Nadalje bo Drnovšek 7. februarja obiskal Zagreb, kjer naj bi dodatno podpisali sporazume o zaposlovanju, ribištvu, kulturnem sodelovanju in nekaj pravosodnih sporazumov. V nekaterih najbolj spornih točkah sta državi svoja stališča zblížali.

Glede nuklearke Krško je bil dosežen dogovor o plačilu hrvaškega dolga. Tretjino dolga bo Hrvaška poravnala v naslednjih dneh, ostalo pa postopno do 1. avgusta 1994. Do tedaj naj bi tudi rešili status krške nuklearke.

V zadevi Ljubljanske banke v Zagrebu, ki po mnenju Hrvatov dolguje hrvaškemu vlagatelju astronomsko vsoto (te kot posledice stare jugoslovanske monetarne politike ležijo v Beogradu), je Slovenija ponudila možnosti dodatnih kompenzacij.

V kočljivi in zelo emocionalni zadevi slovenske lastnine na Hrvaškem Zagreb sicer ne zanika nedotakljivosti lastnine, vendar izhaja iz različnih ravni lastništva (zasebna – nedotakljiva, nekdanja družbena in počitniški domovi).

Na okopih pa sta obe strani ostali v zadevi meje odnosno Piranskega zaliva. Slovenija od te meje ne bo odstopila in hrvaški kondominij zanj ni sprejemljiv in tudi ne pride v poštev. Dne 15. feb. se bo sestala mešana komisija za ugotavljanje in določanje meje.

Preberite:

- str. 2: Pogoji za spremembo političnega vzdušja
- str. 2: Pogovor med narodnostnimi organizacijami
- str. 3: Koroški Slovenci ali dvojezični Korošci?
- str. 4: Združevanje sredinskih strank v Sloveniji
- str. 5: Jezik je duša
- str. 8: Velika nagrada Avstrije v športnem sankarstvu

Posvet ZSO na konzulatu Republike Slovenije

V torek je generalni konzul R Slovenije inž. Jože Jeraj povabil na pogovor predstavnike ZSO, SPZ, Zveze koroških partizanov in Zveze slovenskih žena.

Po obširnem uvodu, ki je vseboval tudi informacije o meddržavnih stikih med Avstrijo in Slovenijo in o meddržavni komisiji, se je pogovor vrtel o načelnih pogledih na manjšinsko politiko na Koroškem.

Gospod Jeraj je opozoril na dejstvo, da manjšina brez matičnega zaledja težko uveljavlja svoje interese. Pogovor je tekel tudi o možnih modelih skupnega zastopstva ter o možnostih zastopstva narodne skupnosti v državno-pravnih strukturah.

Zelena volilna kampanja

V torek, 25. januarja popoldne na celovškem starem trgu: koroški zeleni so pod geslom „Simbioza med ekologijo in gospodarstvom“ in „Volilni boj od baze navzgor“ začeli svojo volilno kampanjo za deželnozborske volitve 13. marca letos. Dve ženski sta dali svoj pečat tej prireditvi: prva kandidatka avstrijskih zelenih Madelaine Petrovič in prva kandidatka koroških zelenih, Karin Prucha. Prva je vladi očitala, da slabi socialno mrežo in demontira ekološko politiko, Karin Prucha pa je prepričana, da so iniciative občanov vladi deveta briga, zato bojo zeleni zahtevali več pravic za občane, v primeru članstva v Evropski uniji pa je treba ohraniti avstrijske standarde na področju socialne in ekologije.

Zveza koroških partizanov vabi na tradicionalno spominsko svečanost ob grobu narodnega heroja

Matije Verdnika-Tomaža in nje govih soborcev,

v nedeljo, 6. februarja 1994, ob 11. uri na pokopališču v Svečah.

Letošnja svečanost bo v znamenju 50-letnice smrti narodnega heroja Tomaža in se je bodo poleg domačinov udeležili tudi gostje iz Slovenije.

V kulturnem sporedu bosta med drugim sodelovala pevski zbor iz Bilčovsa in godba na pihala z Jesenic. Udeležencem prireditve bo spregovoril predsednik ZSO dr. Marjan Sturm.

Vabimo Vas, da se spominske svečanosti udeležite s svojimi sorodniki in prijatelji.

Na svidenje v Svečah!

Zveza koroških partizanov,
Janez Wutte-Luc, predsednik

Udeležba ustavnega ob-
čnega zbora društva Vincen-
ca Rizzija je najboljši dokaz,
da je potreba po povezovanju
med slovensko in nemškogo-
vorečimi ljudmi na Koro-
škem zelo velika. V preteklo-
sti je bilo že nekaj poskusov,
kako bi se ljudje obeh narod-
nostnih skupnosti povezovali
in se skupno zavzemali za
spremembo političnega
vzdušja na Koroškem.

Šibkost preteklih pove-
zovanj je po mojem bila v
tem, da so različni komiteji
bili usmerjeni samo na neko
konkretno politično akcijo,
ki naj bi preprečila poslab-
šanje situacije koroških Slo-

KOMENTAR

Vladimir Wakounig

Pogoji za spremembo političnega vzdušja: Povezovanje med slovensko in nemškogovorečimi

vencev. Če pa so se politične
gonje proti manjšini vsaj na-
videzno končale z noveliza-
cijo oz. s sprejemom kakšnega
zakona (npr. Zakon o na-
rodnostnih skupinah 1976,
novelizacija manjšinskega
šolskega zakona 1988), so se
na tiho razpustili tudi ko-
miteji.

Ravno uzakonjenost takih
političnih ciljev, ki so izpod-
kopavali položaj slovenske-
ga jezika in kulture, je za
mnoge zavzete aktiviste v ko-
mitejih bila kakor udarec v
obraz. Mnogi so po dolgolet-
nem napornem angažmaju
zgubili vsako upanje, da je
mogoče kaj premakniti in
zboljšati, in so se zaradi tega
umaknili v svojo privatno
sfero.

Šibkost preteklih pove-
zovanj je bila tudi v tem, da
so ta povezovanja nastajala
še le tedaj, ko je v manjšin-
ski politiki bila spet napove-
dana kaka zaostritev. V na-
glici se je našlo nekaj zavze-
tih, ki so v napornem droh-
nem delu ustvarili forum, ki
je služil politično strateškim
diskusijam, kako bi zavrnil
politiko, ki je manjšini sov-
ražna. Tako so slovensko in
nemškogovoreči skušali s
svojimi skupnimi akcijami
posegati v politično napeto
situacijo, ki pa je bila zelo
komplicirana in za marsiko-
ga nepregledna.

Po navadi je bilo potrebno
hitro ravnati in tako prepreči-
ti grozeče politične ukrepe.
Za razmišljanje o daljnoroč-
nem povezovanju med
slovensko in nemškogovo-
rečimi skoraj ni preostalo ča-
sa in najbrž tudi ni bilo raz-
položenja. Čeprav so nekatere

ri izdelali zelo temeljite in načelne
predstave o sodelova-
nju in sožitju med večinskim
in manjšinskim narodom,
političen pragmatizem ni
trpel načelnih diskusij o tes-
nejšem sodelovanju.

V zelo napetem politič-
nem vzdušju, v katerem sta
se vedno bolj uveljavljali po-
litika pragmatizma in politika
hitrih ukrepov, je zaradi
hudega političnega pritiska
delovanje v teh komitejih bilo
predvsem defenzivno. Bist-
veni cilj je bil skoraj vedno
ta, da se takoj onemogoči
politika, ki škoduje manjšini.
Veliko težje pa je bilo do-
povedati in prikazati, da gre
ravno ob primeru manjšinske
politike za bistvena
vprašanja demokracije in
demokracije avstrijske
družbe. Zaradi tega so ta-
kozvana manjšinska vpra-
šanja vprašanja vseh, torej
večine in manjšine.

Sodelovanje v skupnih
komitejih ni bilo brez kon-
fliktov. Izkazalo se je, da sta
toleranca in zaupanje, ki naj
bi imela v političnem delu
največje prednosti, bila zelo
krhka in medla in da nista bi-
la samoumevna. Sodelova-
nje še nikakor ni pomenilo,
da smo bili v vseh vprašanjih
vedno istega mnenja.

Nezaupanje – sad politike ločevanja

Če se ozrem nazaj, ravno
ta krhkost tolerance med slo-
vensko in nemškogovoreči-
mi ni začudljiva. Koroška
oficijalna politika, ki je de-
setletja uspešno ločevala
med slovenskim in nemško-
govorečim prebivalstvom, ki

je delala razlike med po-
membnostjo nemškega jezi-
ka in nepomembnostjo slo-
venskega jezika, je seveda za-
rezala globoke brazde med
ljudi obeh narodov. Ta poli-
tika etničnega ločevanja je
preprečila, da bi se ljudje na-
vadili enakopravnega sode-
lovanja in povezovanja pre-
ko narodnostnih meja.

Koroško prebivalstvo se je
(v preteklosti) moralo
navaditi etnične drže, ki je
več ali manj tudi urejevala
odnose in pogovore. Poli-
tično opredeljevanje ob do-
zdevno nepremakljivih
narodnostnih mejah je bilo
koroška normaliteta. Kdor je
podvomil o neomajnosti
narodnostnih meja, kdor jih
je imel za vsiljene, namišljene
in nespametne, je bil tako za
nemškogovoreče kot za slo-
venskogovoreče sumljiv.
Kdor se te politično vsiljene
koroške normalitete, ki sloni
na nacionalno ločenih gleda-
njih in ravnanjih, ni držal, je
bil tako za eno kot drugo
stran, torej tako za večino kot
za manjšino, odpadnik. Iz
narodnostnih vidikov se
menda na takega človeka ne
da graditi.

Če kritično pogledamo
razvoj zadnjih let, če trezno
presodimo „bilanco“ narod-
nostne politike na Koro-
škem, potem bomo morali
priznati, da je ta politika et-
ničnega ločevanja bila vses-
kozi v škodo slovenski na-
rodni skupnosti. Njen politi-
čen in kulturni prostor se je
vedno bolj ožil. Več ljudi, ki
bi bili samozavestni, rado-
vedni in odprti za novo, tuje
in drugačno, ta politika ni
privzgojila. Nasprotno – ta-
ko med manjšino in večino
jih je mnogo, ki jih je ta poli-
tika naredila zakrknjene,
mrke, potrte, zagrenjene,
nekomunikativne in zave-
rovane v svojo ožino.

Ravno v času, ko zaen-
krat še ni oz. ni več tistih
agresivnih zahtev po loče-
vanju, je potrebno, da se lo-
timo povezovanja preko na-
rodnostnih in jezikovnih
meja. V trenutku imamo
možnost, da nam ni treba
na hitro reagirati, ampak da
lahko brez političnega prit-
ska načelno razmišljamo,
kako naj bi bilo enako-
pravno sodelovanje in pove-
zovanje med slovensko in
nemškogovorečimi. Temu
naj služi ustanovitev Rizzij-
evega društva. Morda nam
daljnoročno uspe, odpraviti
politično ožino, da bo več
prostora za pestrost in več
zraka za vsakogar.

Kako naprej v zadevi povpraševanja

Kako naprej, tako se spra-
šuje iniciativa skupaj z Narodnim
svetom glede povpraševanja,
ki ga je izvedlo v novembru la-
ni. Prejšnji teden v sredo je bil
pogovor med obema osrednja-
ma političnima organizacija-
ma, Delovno skupnostjo in
vrsto drugih kulturnih in go-
spodarskih organizacij.

Na pogovoru se je pokazalo
predvsem, da želja še dolgo ne
pomeni uresničitve. Izvedeli
nismo nič novega: dr. Grilc je
kot prvi govornik povedal, da
obstajata dve skrajni varianti:
ali javnopravno zastopstvo z
volitvami, povezanimi z dežel-
nozborskimi, ali pa organizi-
ranje na osebni podlagi „iz ba-
ze navzgor“, torej na podlagi
zakona o društvih.

Dr. Sturm je z začudenjem
ugotovil, da še vedno ni na mizi
jasnega koncepta, po katerem
bi bilo mogoče dalje razmišlja-
ti. Za omenjeno prvo varianto
je potreben jasno izdelan kon-
cept in seveda mnenje zaka-
nodajalca oz. avstrijske drža-
ve, pri drugi varianti pa bi se ne
spremenilo ničesar.

Tomaž Ogris, predsednik
DS, je opozoril, da vsa raz-
mišljanja še vedno temeljijo na
osnovi Pernthalerjevega mo-
dela, ki se je izkazal za popol-

noma neuporabnega. Pomisle-
ki delovne skupnosti se niso
upoštevali niti v najmanjši me-
ri, zato se DS ne more priklju-
čiti – potrebna bi bila nova ek-
spertiza, ki bi upoštevala ugo-
vore in pomisleke.

Andrej Wakounig (EL) je
bil mnenja, da se ustavo da
spremeniti ter da bi bilo treba
„pritisniti“ na zvezno vlado, da
bi tu prišlo do premikov.

Pogovor se je končal tako,
da so vsi domenili, najprej sto-
piti do Urada zveznega kan-
clerja – tam menda razmišljajo
o variantah, kako bi postal
volk sit in ostala koza cela.

Zanimive pa so bile tudi ne-
katere druge argumentacije
udeležencev pogovora: Hanzej
Mikl je povedal, da vse preveč
ljudi govori v imenu Sloven-
cev, čeprav je res, da so bili „v
določeni meri“ demokratično
izvoljeni. (Razen iniciative za
povpraševanje, op. pis.) Ljud-
je da si želijo enega (?), ki bi
imel besedo. Štefan Domej pa
je menja, da so ljudje paralizirani
zaradi dvotirnosti in da je
članstvo v strankah krivo asi-
milacije.

P.S. Enotirnost je očitno
geslo novega demokratičnega
mišljenja.

Za narodov blagor

Piše Joži Wutte (Iz „Punta“)

Naši narodni prvaki v Celov-
cu so torej izvedli svoje temelj-
no glasovanje. Malo je bilo tre-
ba pogoljufati, malo zmanipu-
lirati (kako drugače bi se lahko
reklo temu, če je število gla-
sovcov na društvo odvisno od
politične miselnosti njegovih
odbornic in odbornikov)?
KSSSD je dobil npr. samo eno
glasovnico, * čeprav ima pri
policiji javljenih sedem odbor-
nic in odbornikov, in stvar je
„uspela“. Njihov tehnik je
končno lahko proglasil „zmago
demokracije“.

No, pa imamo. Vsi, ki doz-
daj še nismo vedeli za pravi po-
men besede demokracija, smo
bili poučeni: to je goljufija, ma-
nipulacija, širjenje sovraštva in
nacionalizma ter narodna izda-
ja; to pa vse za ščepec oblasti,
katerega greje prvaška banda v
Mohorjevi trdnjavi.

Le mimogrede naj omenim,
da bi z denarjem, potratenim s
tem glasovanjem, lahko preži-
velo kar nekaj društev, ki pa so
ostala zaradi „premočnega pri-
tiska iz Celovca“ (cit.: g. Merljak
z Ministrstva za zunanje zadeve
R. Slovenije) praznih rok.

Dolgo sem premišljeval, ka-
ko bi lahko komentiral ta „veli-
ki dogodek“, da se moje bese-
de ne bi čule kot blebetanje
kroničnega kritikanta, marveč
kot resnična zaskrbljenost za-
radi trenutnega političnega
razvoja na Koroškem.

Če zadeva ne bi bila tako
resna, bi si lahko rekel: „Pa kaj
me briga. Politika je pač kur-
ba, kot pravijo njihovo veli-
čanstvo kralj Matevž. In če se
ta narodna kurba spreminja
vse bolj v narodni cirkus, kakršnega
smo videli v najno-
vejši uprizoritvi Cankarjeve
drame 'Za narodov blagor',

smešijo njeni zvodniki s tem
itak le sami sebe. Pusti jim ve-
selje!“

Vendar temu ni tako. Situa-
cija je prenevarna, da bi jo la-
hko prepustili diletantom. Kot
da politično vzdušje v deželi ne
bi bilo že dovolj vroče, se naši
narodni svetniki še dodatno
igrajo z ognjem. Pripravljeni so
izdati vse, za kar se je narodna
skupnost borila zadnja deset-
letja – mirno sožitje, dvojezič-
nost, preprečitev preštevanja
manjšine. Za pomočnika svo-
jega početja pa so si izbrali
prav osebo, ki nam jemlje s
svojimi fašistoidnimi izjavami,
bodisi kot bivši deželni glavar,
bodisi v zvezni politiki, še za-
dnji kanček upanja na de-
mokratičnejši jutri. Izbrali so si
(in na žalost tudi nam vsem)
svojega lastnega klavca (Nur
die dümmsten Kälber wählen
ihre Schlächter selber). Ali
ima torej režiser zgoraj omen-
jene drame Boris Kobil s svoji-
mi besedami „osebe se menja-
jo, stvar ostane“ res prav? Ali
se res nismo ničesar naučili?

Zamislil sem se nad našo
zgodovino in naletel na besede
dobrega starega Josipa – ne
Broza, ampak Stritarja. Ko
sem prebral njegove Dunajske
sonete, sem čutil, da mi govori
prav iz srca. Že on se je boril
proti Slovincem, ki so, komaj
se vrnejo z Dunaja, pripravlje-
ni zavreči vsa svoja prizade-
vanja in se vključiti v združeno
borbo za mehke stolčke in pol-
ne žepe.

* Op. p.: Po mojih informaci-
jah so prijeli/-e še štirje/-i klu-
baši/-nje glasovnice; vendar
deloma niti niso odbornice/od-
borniki, deloma pa so dobili/-e
glasovnice tako pozno, da ne bi
mogli/-e sodelovati pri glasova-
nju, tudi če bi hoteli.

EL proti zapostavljanju vzhodnih sosed

Ker predvideno zvišanje
brezcarinske mere naj ne bi
veljalo tudi za vzhodne sosed-
ne države, je predsednik EL
Andrej Wakounig te načrte
ostro kritiziral. Medtem ko bi
naj za zapadne sosedne veljala
brezcarinska mera v višini
2.500 šilingov, bi naj za vzhod-
ne nove demokracije pa ta me-
ra znašala samo 1000 šilingov.
Predsednik EL je ta predlog

oz. načrt označil kot nepotre-
ben korak v smeri „Evropske
trdnjave“. neenako obravna-
vanje avstrijskih sosed je nera-
zumljivo in se Avstrija obnaša
bolj papeško kot papež, kajti
Evropska unija načrtuje za vse
tretje dežele uvesti iste brezca-
rinske mere. Ker bojo ti av-
strijski ukrepi veljali tudi za
Slovenijo, bo prav južnoko-
roško prebivalstvo pokazalo

bore malo razumevanja za
takšno diferenciacijo. Wakou-
nig je Avstrijo pozval, naj se
zavzema za prepustno mejo s
Slovenijo in daljnoročno za
brezcarinsko cono v alpe-ja-
dranskem prostoru. Wakounig
je poudaril potrebo po brezca-
rinski coni med južno Koroško
in Slovenijo po vzoru accordin-
a, ki velja med Južno Tirolsko
in Tirolsko.

Koroški Slovenci ali dvojezični Korošci?

„... kdor duhovnosti ne prenese, se sklicuje na kri“ (Heinrich Mann)

Po državni osamosvojitvi Republike Slovenije je opaziti tudi na Koroškem novo razpravo o slovenskem nacionalnem vprašanju. Deli katoliškega tabora koroških Slovencev z Mohorjevo na čelu so po osamosvojitvi sprožili na Koroškem določeno nacionalno evforijo. Temu ustrezajo koncepti etnične homogenizacije v obliki etnične zbornice in strožjega uveljavljanja narodnostne priznavalne prisile v smeri narodni priznavalec/narodni izdajalec. ZSO pa je že pred osamosvojitvijo Republike Slovenije pričela z vsebinsko razpravo o novih oblikah sožitja v sklopu evropskih integracijskih procesih.

Vprašanje narodne pripadnosti je v srednji Evropi od konca 19. stoletja naprej igralo pomembno in hkrati tudi tragično vlogo.

Pomislimo le na diferenciacijo na Koroškem, ko je slovensko katoliško politično gibanje izrinjalo vse tiste iz narodnega gibanja, ki so bili socialdemokratsko usmerjeni. Tedaj je veljal za Slovence le tisti, ki je hodil v cerkev.

Nacionalsocializem je npr. uveljavljal rasno pripadnost preko takomenovanega „Arier-nachweisa“, na Slovenskem pa je rasno pripadnost ugotavljal z merjenjem glav prebivalcev in tako „znanstveno“ ugotovil, da so Slovenci „eindeutschungsfähig“.

„Krvni“ odstotki

Državni sekretar v slovenskem zunanem ministrstvu dr. Peter Vencelj je v intervjuju za časopis „Večer“ na vprašanje „Kaj pomeni biti Slovenec po rodu“ odgovoril: „Slovenec po rodu je najbrž nekdo, ki ima v sebi kaj slovenskega. Pri tem je treba biti zelo operativen. Denimo, da je vsaj eden od starih staršev bil Slovenec po rodu, ali pa če to pomeni, da je v nekom vsaj 12,5 odstotka slovenske krvi. Bistvena pa je ob tem človekova opredelitev, da to hoče biti, namreč Slovenec po rodu“.

Dejstvo je, da je vprašanje narodne pripadnosti temeljno

vprašanje slovenske politike na Koroškem.

Priče smo protislovnega dogajanja: prijave k dvojezičnemu pouku naraščajo, po drugi strani pa obvladanje slovenščine rapidno pada. Študija dr. Merkača in dr. Juričeve o vasi Dob pri Pliberku kaže, da se generacija pet do sedemletnih otrok malone povsem pogovarja po nemško. Slovenščina torej nima več funkcije, kakršno je imela v mojem otroštvu, ko smo doma govorili samo slovensko in sem se nemščine naučil šele v šoli.

Ob tem pa je važno, da so etnična polarizacija na Koroškem, priznavalna prisila, politizacija jezika povzročili, da se veliko ljudi, ki bi radi govorili slovensko, tega niso upali, ker so prijave k dvojezičnemu pouku, uporabo slovenščine istovetili s pripadnostjo slovenstvu, kar je imelo in še ima negativno konotacijo. Gre za ključno vprašanje koroške manjšinske politike. Slovenske občinske odbornike podpira okoli 5.500 volilcev, ob popisu prebivalstva leta 1991 je okoli 14.000 ljudi navedlo slovenščino kot občevelni jezik. Ko pa so okoli leta 1990 – sredi evropske evforije – anketirali ljudi, je 40 do 45 tisoč ljudi izjavilo, da znajo tudi slovensko. Če pa bi ob tem spraševali, ali so Slovenci, bi bil odgovor čisto drugačen.

Skratka, slovenska politika je na Koroškem naredila napako, ko je privolila v nediferencirano načelo priznavanja k slovenski narodni skupnosti. V koroških okoliščinah je to koristilo močnejšemu, ne pa šibkejšemu. Zato je manjšina vseskozi delovala na ravni ozkega jedra. Nikoli ni imela dostopa do slojev, ki se imajo za Korošce, ker nočejo priznavalne prisile. Tako imamo organizacijske strukture za slovensko govoreče in druge za nemško govoreče. Vmes pa je veliko ljudi, ki bi v sproščenem, z narodnostjo nepovezanem vzdušju morda govorili tudi slovensko, predvsem pa, gradili bi sožitje.

Če pogledamo strukturo prijav k dvojezičnemu pouku, potem je skupina slednjih, ki učenje slovenskega jezika ne

poimujejo kot narodno pripadnost, vedno večja.

Slovensko narodno gibanje je tiste, ki se niso priznali k slovenski narodni skupnosti, pojmovalo kot narodne izdajalce. To je bilo napačno. Kajti

strukture jih celo nenehno podpirajo. Manjšinska politika, ki te nevarnosti ne vidi, bo nehoti podkrepila te predsodke (glej Heckmann, Etnische Minderheiten, Volk und Nation).

Celo državni sekretar dr. Vencelj v omenjenem intervjuju v Večeru pravi, da ne vidi, zakaj bi imelo 2.000 italijanskih volilcev sedež v slovenskem parlamentu in s tem iste pravice kot slovenski volilci.

Pripadnost k slovenski narodni skupnosti na Koroškem je subjektivna odločitev posameznika. Objektivno dejstvo pa je, da je število tistih, ki govorijo slovensko, in število tistih, ki bi radi govorili slovensko oz. se naučili slovenščine, zara-

di specifičnih koroških razmer veliko večje kot skupina, ki se priznava k slovenski narodni skupnosti. Pa še nekaj: ogromna večina južnokoroškega prebi-

ki večjezičnosti, predvsem pa v obliki učenja jezikov sosedov.

Za Koroško bi to pomenilo: skupni imenovalec je lahko regionalna zavest in regionalna dvo- in večjezičnost. Dvojezični Korošci, kot atraktivna perspektiva, zakaj ne. Pripadnost k slovenski narodni skupnosti pa ostaja subjektivna odločitev posameznika, ne sme pa postati kolektivna nuja. Kajti kot kolektivna nuja je v preteklosti prispevala k delitvi na dobre in slabe Slovence in poleg tega še podkrepila že prisotne predsodke.

V tej luči je pripadnost k slovenski narodni skupnosti nekaj samoumevnega, nekaj, o čemer ni potrebno posebej govoriti. Moralizirajoče natolcevanje o narodni pripadnosti pa je kontraproduktivno za sožitje v deželi in jasno je, da nekateri želijo kovati iz tega samo svoj nacionalen političen kapital.

Iz tega koncepta izhaja tudi nuja po politični integraciji v koroško družbo. Čas takomenovanega samostojnega nastopa na deželni ravni je mimo. Danes imamo ljudi, ki se znotraj socialdemokracije prizadevajo za sožitje, taki so pri Zelenih in tudi nova stranka Liberalni forum kaže določeno pripravljenost za oblikovanje konstruktivnega sožitja v deželi. Z vsemi temi strukturami ZSO konstruktivno sodeluje. EL ima sicer vso pravico nastopiti ob naslednjih deželnozborskih volitvah, toda vsak ve, da nima možnosti vstopa v deželni zbor.

Namestnik generalne sekretarke Sveta Evrope dr. Peter Leuprecht se je udeležil ustanovnega občnega zbora Društva Vincenz Rizzi.

V svojem govoru je potrdil koncept sožitja, ki sem ga tam predstavil. V luči teh razprav in v luči zgodovinskih izkušenj se včasih čudim, da obstajajo slovenske strukture na Koroškem, ki se iz zgodovine očitno niso dosti kaj naučile. Predvsem pa se čudim duhovni plitvini le teh. Kako je rekel nemški pisatelj Heinrich Mann leta 1933, ko je emigriral iz takratne nacistične Nemčije: „... za nacionalno mišljenje je namreč potrebno predvsem zavračati intelektualno mišljenje ... Kdor ne prenaša duhovnosti, se sklicuje na kri“.

P. S.: Nekaj teh misli sem povedal v Tinjah ob razpravi na podlagi Moričevega predavanja o vindišarjih, seveda s specifičnimi poudarki, ki naj bi služili predvsem nemškogovoreči publiki, ki je ni bilo malo. Naš tednik je štel za potrebno, da organizira kampanjo proti „narodnemu izdajstvu“, ne da bi prizadetemu v isti številki dal tudi besedo. Z žurnalistično etiketo to nima kaj opraviti.

Dr. Marjan Sturm

V tej luči je pripadnost k slovenski narodni skupnosti nekaj samoumevnega, nekaj, o čemer ni potrebno posebej govoriti. Moralizirajoče natolcevanje o narodni pripadnosti pa je kontraproduktivno za sožitje v deželi in jasno je, da nekateri želijo kovati iz tega samo svoj nacionalen političen kapital.

M. Sturm

„Wie Sie schon sagten, beide Lieder waren irgendwo gleich, der Unterschied liegt eigentlich nur in der Sprache, ansonsten sieht man eigentlich oder hört man keinen Unterschied“.

(L. Katz)

Kaj torej iz tega sledi za slovensko politiko na Koroškem?

Najprej je treba ugotoviti, da skoraj vsaka demokratična nacionalna država v svojih manjšinah vidi neko potencialno nevarnost. Še posebej tedaj, ko so te manjšine povezane z določenimi zgodovinskimi konflikti glede državnih meja. Zato so predsodki do teh manjšin prisotni in določene politične

valstva, tako eni kot drugi, so za plodno sožitje. Toda to sožitje vedno spet ogroža etnična polarizacija, ki jo sprožajo nemško-nacionalne sile.

Izhod iz tega začaranega kroga vidim v evropskem integracijskem procesu. Preseganje etnične priznavalne prisile v obli-

Združevanje sredinskih strank v Sloveniji kljub vsemu napreduje

Že kar lep čas dominira diskusija o združitvi sredinskih in levih strank, to je liberalnih demokratov, demokratov, socialistov in zelenih v skupno stranko, ki ji imena še niso docela določili, politično diskusijo v Sloveniji. Pred dnevi je že kazalo, da je stvar že dogovorjena, a potem je ustavno sodišče razveljavilo člen zakona o lokalni samoupravi, ki je pomemben za volitve v občinske odbore, in stvar se je ponovno zakomplicirala, ker je razsodba ustavnega sodišča odprla pot za različna tolmačenja zakona.

Jože Školjč, ustanovni član Liberalno demokratične stranke in njen profilirani zastopnik v državnem zboru, je v razgovoru s Slovenskim vestnikom osvetlil ozadja združevanja strank. O imenu nove stranke se ni hotel opredeliti, jasno pa je določil njeno politično mesto. To naj bi bila politično sredinska stranka, ki jo sestavljajo liberalni demokrati, demokrati, socialisti in zeleni.

Iz tega sledi, da bi v primeru združitve nova stranka tako po politični kot tudi personalni plati imela dovoljšno težo in resurce, da po svojih predstavah zasede posamezna mesta v koalicijski vladi, lahko pa bi tudi sama sestavila vlado. Školjč pa je dal vedeti, da v dosedanjih pogovorih koalicijska in s tem tudi sestava vlade sploh nista sporni. Sprememba vlade,

če sploh, pa bo aktualna šele v drugem planu, potem ko bo združevalni sporazum med strankami sklenjen.

Osebnostno je Školjč prepričan, da bo koalicijska obstajala naprej, saj je za politično higieno v Sloveniji vladna koalicija med Slovenskimi krščanskimi demokrati Lojzeta Peterleta in Združeno listo velikega pomena, ker kaže, da sta dialog in sodelovanje med strankami, ki poprej ničesar nista imeli skupnega, kaj šele, da bi se pogovarjali o kakšnem sodelovanju, sedaj možna.

Značilno pa je, da Školjč sploh ni omenil socialdemokratov obrambnega ministra Janeza Janše. Na tozadevno opozorilo je dal svojo čisto osebno oceno: Janša je po njegovem mnenju človek, ki s svojimi postopki preizkuša meje

demokracije, kar ni dobro. Tak politika da ni nujno sestavni del liberalnih demokratov, krščanskih demokratov in Združene liste. Vendar pa sprememba na vrhu obrambnega ministrstva oz. zamenjava Janše ni aktualna politična špekulacija.

Združevanje sredine ne bi pomenilo dejstva novih volitev v državni zbor. Nasprotno, s tem bi sredinski tabor močno

Parlamentarec Liberalnih demokratov Jože Školjč

okrepil svojo pozicijo v parlamentu. Trenutno ima liberalno demokratična stranka 22 mandata, Združena lista jih ima 14, zeleni 5 in demokrati 7 (pet bi jih šlo v novo stranko, krščanski demokrati imajo 15 parlamentarcev in Janševi socialdemokrati 4).

Združevalni občni zbor naj bi bil 12. marca 1994. Školjč pa meni, da bo ta termin mogoče držati le s „silnimi mukami“ in osebno računa celo s preložitvijo termina, če se med tem v pogajanjih ne bo kaj bistvenega hitreje premaknilo.

A slovenska politika je že vselej bila polna presenečenj in čisto mogoče je, da se bo 12. marca omenjene stranke le združile v novo stranko, ki ji doslej imena še niso določili.

Franc Wakounig

Za okrepitev centralne uprave v Dobrli vasi iščemo nameščenko/ca

Znanje slovenščine zaželeno. Če ste angažirani in želite delati v teamu, če hočete sodelovati v večajočem se trgovskem podjetju, pošljite pismo prošnjo na naslov:

Rutar Center
v roke g. Andrea Rutar
Eisenkappler Straße 10
9141 Eberndorf/Dobrli vas
Telefon (04236/2181-25)

Vesti z Radiš – razstava, koncert, ples

Radiško SPD je stopilo v leto devetdesetletnega obstoja. Mnogo prireditev je načrtovanih za to jubilejno leto.

Prefekto soboto je bila v tem sklopu neka povsem neobičajna prireditev. SPD je vabilo na odprtje razstave slik Tomija Pisjaka, sina že davno umrlega pisca radiške zgodovine Lamberta Pisjaka-Pridovnika iz Verovca.

Tomi Pisjak se je rodil leta 1928 pri Pridovniku v Verovcah na Radišah, preživel je težko mladost v izseljeništvu, si zatem nekaj let iskal kruha v inozemstvu, zatem pa delal v celovških podjetjih in si v Celovcu zgradil dom.

Že v mladosti je imel željo, da bi kdaj mogel ustvarjati s čopičem, pa mu tega čas ni dopuščal. Šele pred petnajstimi leti si je mogel privoščiti delo s čopičem. Od takrat naprej je naslikal okrog 150 slik, katerih motive je jemal iz narave in fantazije. Postal je pravi ljudski umetnik.

Umetnika Tomija Pisjaka, mnogoštevilne navzoče, med njimi konzula Republike Slovenije Jazbeca, nemškogovoreče sodeležane iz bližnjih in daljnjih krajev, dvojezični zbor Pedagoške akademije iz Celovca sta pozdravila mešani pevski zbor Radiše s tremi pesmimi in predsednik društva Tomi Ogris, ki je med drugim orisal življenjsko pot Tomija Pisjaka.

Sledil je spored pesmi, ki ga je izvajal dvojezični zbor Pedagoške akademije pod vodstvom Edija Oražeta. Nadvse

sproščeno so zapeli nekaj narodnih pesmi in mnogo ritmičnih skladb drugih narodov.

Šele nekaj več kot eno leto obstaja ta zbor. In v tem letu je ta zbor dosegel izredno kvaliteten petja, ki ga je v tako kratkem času le težko doseči. S predavanjem teh ritmičnih pesmi so navdušili pevci vse navzoče, ne samo mladino, kot bi se morda marsikdo mislil.

Teden poprej pa so dvorano napolnili vsi tisti, ki se radi zavrtijo ob poskočnih ali sanjavih melodijah, in tisti, ki se radi zadržujejo v prijetni družbi. Takrat namreč je bil osemnajsti radiški ples.

Ansambel „Gašperji“ iz Slovenije je poskrbel zato, da so se vrteli plesalci, med njimi tudi tisti, ki so pred nedavnim dokončali plesni tečaj za napredujoče, neprenehoma na plesišču. Tudi člani društva, ki so prevzeli številne naloge, so prispevali k temu, da je 18. radiški ples potekal tako brezhibno v odličnem razpoloženju in trajal tja do jutranjih ur. **N.P.**

Svoj študij sociologije je te dni na dunajski univerzi zaključil

Danijel Sturm,

sin Andreja in Ljudmile Sturm iz Dobrle vasi.

Mladi magister bo nadaljeval s študijem teologije na Filipinih.

Iskreno mu čestitamo in mu hkrati želimo srečno bivanje in uspehov tako daleč zdoma!

Dvojezična zvezna trgovska akademija
9020 Celovec,
Trg prof. Janežiča 1
Tel. 0463/3822400

Zweisprachige Bundes-handelsakademie
9020 Klagenfurt,
Prof.-Janežič-Platz 1
Tel. 0463/382400

vabi

na informacijski večer

1. februarja 1994 ob 19.00 uri v dvojezični zvezni trgovski akademiji Celovec, trg prof. Janežiča 1. Vabljeni so vsi učenci/učence, ki bodo v tem šolskem letu zaključili 8. šolsko stopnjo s svojimi starši. Dobra izobrazba je za nadaljnje življenje vedno važnejša!

Einladung

zum Informationsabend

am 1. Februar 1994 um 19.00 Uhr in der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie, Klagenfurt, Prof.-Janežič-Platz 1. Eingeladen sind alle Schüler/Innen, die in diesem Schuljahr die 8. Schulstufe beenden werden sowie deren Eltern.

Planinsko potovanje na Sicilijo in v Kalabrijo

Planinska skupina Avto Celje, ki je že dolga leta pobratena s Slovenskim planinskim društvom na Korškem, vabi na osemdnevno potovanje na Sicilijo in v Kalabrijo v Italijo od 27. 5. do 3. 6. 1994.

Udeleženci bodo potovali v modernem turističnem avtobusu s klimatsko napravo, potovanje pa bo vodilo mimo Pdoe, Firenc v Rim, kjer bo dovolj časa tudi za ogled mesta (kolosej, Španske stopnice, Fontana di Trevi, Pantheon, prevoz po znamenitih gričih Frascati, kjer bo tudi večerja.

Tretji dan bo šlo mimo Neaplja do Kalabrije, kjer bo postanek do naslednjega dne in dovolj časa bo za ko-

panje in popoldanski izlet.

Šestega dne bo avtobus na trajektu prečkal messinsko ožino, vožnja se bo nadaljevala po Siciliji vse do vzhajanja vulkana Etna, tam pa se boste lahko tudi povzpeli na vulkan. Sledi ogled mesta Messine. Sedmega dne zvečer povratek do Firenc, drugega dne pa ogled mesta.

Cena aranžmaja je 790 nemških mark!

Ker je število udeležencev omejeno in ker je ponudba resnično ugodna, naprošamo zainteresirane, da se v roku desetih dni javijo na sedežu ZSO pri tajnici Urški Brumnik, tel. 0463/514300-14!

SPD Celovec

gospe **Katarini Ogris** za 48. rojstni dan;
gospodu **Jožefu Hallerju** z Robeža za 40. rojstni dan;
gospe **Apoloniji Schellander-Kruščevi** mami z Moščence za 75. rojstni dan;
gospe **Franciski Pucelj** iz Celovca za 58. rojstni dan;
gospe **Nežiki Neubersch** iz Konovec za 80. rojstni dan;
gospe **Ani Mak-Spičjakovi** na Kotu v Selah za 84. rojstni dan;
gospe **Loniji Užnik-Hajničevi** v Selah z rojstni dan;
gospe **Neži Dovjak** na Bajtšah za 83. rojstni dan;
gospe **Ludmili Oshgan**, doma pri Pajovcu na Ločilu za 91. rojstni dan;
gospodu **Antonju Mucherju** za dvojni praznik;
gospe **Mariji Rožman** iz Pliberka za 77. rojstni dan;
gospe **Zofi Oraže** z Obirkega za osebni praznik;

Slovenski vestnik čestita!

gospodu **Robertu Lutschou-nigu** iz Šmarjete v Rožu za 35. rojstni dan;
gospe **Neži** in gospodu **Cenu Olipu** z Borovnice v Selah za rojstni dan in god;

za osebne praznike članom društva upokojencev Pliberk: **Nežki Fračko** iz Večne vasi, **Doroteji Domej** iz Rinkol, **Francu Pečniku** iz Male vasi, **Rozki Kordež** iz Nonče vasi in **Nežki Knor** iz Ponikve;
gospodu **Heinrichu Lipušu** iz Remšenika za 30. rojstni dan;
gospodu **Francu Lipušu** iz Remšenika za rojstni dan;

gospe **Pavli Lorberg-Papežni** iz Remšenika za rojstni dan;
gospodu **Boštjanu Malletu-Činkovcu** s Šentjanskimi rut za 70. rojstni dan;
gospodu **Šolarjevemu Franciju** iz Gornje vasi pri Žvabeku za 30. rojstni dan;
gospe **Mariji Razdevšek** iz Kazaz za osebni praznik;
gospodu **Engelbertu Kowatschu** z Metlove za 40. rojstni dan;
za osebne praznike članom društva upokojencev Podjuna: **Mariji Mokina** v Vijasah za 70. rojstni dan, **Mariji Rohmeister** iz Žitare vasi, **Mariji Wicher** iz Gorič, **Pavli Hudl** iz Goselne vasi in **Francu Tšcharfu** v Humčah;
gospodu **dr. Romanu Schellandru** iz Borovelj za rojstni dan;
gospe **Marjani Polcer** iz Šentprimoža za rojstni dan.

Zvezna gimnazija in zvezna realna gimnazija za Slovence v Celovcu

razpisuje

tajniško mesto na Slovenski gimnaziji

Deželni šolski svet bo razpisal mesto za popoldnevno tajniško mesto na Slovenski gimnaziji. Interesentke (interesenti) z znanjem obeh deželnih jezikov, ki obvladajo strojepisje, naj se povežejo z ravnateljem (0463/33353, Fax: 0463/33353-20).

dv. sv. dr. Reginald Vospernik, ravnatelj

Interni nastopi po oddelkih Glasbene šole

- 2. 2. 1994 – Bilčovs, ob 19. uri v ljudski šoli
– Radiše, ob 19. uri v kulturnem domu
- 3. 2. 1994 – cerkev sv. Eme, Celovec ob 15.30 uri –
učenci orglarskega oddelka (prof. Angela Tomanič)
- 5. 2. 1994 – Globasnica, (skupno z oddelki Šmihel in Šentlipš) od 19. uri v ljudski šoli v Globasnici
- 8. 2. 1994 – Mohorjeva I, ob 17. uri v ljudski šoli
(Župančič J., Pogačnik J., Krstič N., Ogris F.)
- Straja vas (Zila), ob 19. uri v ljudski šoli
- 9. 2. 1994 – Mohorjeva II, ob 16.30 uri v ljudski šoli
(Goričar B., Sodja L., Smrekar J., Ogris F.)
- Modestov dom, ob 19. uri v dvorani
- 11. 2. 1994 – Borovlje, ob 18. uri pri Cingelcu
- 16. 2. 1994 – Mladinski dom, ob 18.30 uri
- 17. 2. 1994 – Pliberk, (skupno z oddelkom Vogrče)
ob 19. uri v Posojilnici
- 18. 2. 1994 – Sele, ob 17.30 uri v farnem domu
- Šentprimož, (skupno z oddelki Dobrla vas in Žitara vas)
ob 18.30 uri v Kulturnem domu
- 19. 2. 1994 – Škofiče ob 17. uri v društveni sobi
- 19. 2. 1994 – Šentjakob ob 15. uri v društveni sobi

Jezik je duša

JANKO MESSNER

Je to pot, ki vodi v pravilno smer...

Za takšnim podredjem vsak razvit Slovenec pričakuje VPRAŠAJ. Celo Nemec: Ist das der Weg...? NT (3. 12. 93) pa ga ni pozabil napisati, ampak ga je polomil pri besednem redu, kakor ga lomijo tudi drugi naši novinarji! Zakaj le predstavljajo čisto po nepotrebnem besede: namesto da bi rekli t o j e p o t, pravijo „je to pot, ki...“ Pozabljaajo, da imajo opraviti s pomožnim glagolom „je“. Ta je tako šibak, da – razen v vprašalnih stavkih – ne more stati na prvem mestu v stavku. Nekaj primerov: truden sem, dober si, lačna je, radovedna sva..., ne pa: sem truden, si dober, je lačna, sva radovedna. Ta napaka se pisarjem napravi zato, ker nemško mislijo, ko slovensko pišejo: Es ist dies (das) der Weg, der... Pa saj tudi v nemščini ta reč ni v redu. Že Karl Kraus (Die Sprache) je temu „Es“-u posvetil okrog 20 strani pozornosti in s svojo jedko ironijo smešil nemarne novinarje z vprašanjem: Sie schreiben: Es scheint die Sonne! Was scheint nun wirklich? Das „es“ oder die Sonne?...No, in ta „es ist“ (das der Weg) je po slovensko pač (samo) je, brez „ono“ intakonaprej, ali kaj, naj se vsak sam uči, če si hoče po vsej sili služiti kruh s pisanjem!

SV (13. 1.) poroča o gledališki skupini Slov. prosvetnega društva Šentjanž, kako je gostovala na gledališkem festivalu v Nuoru na Sardiniji z igro „Drezanje v kamen“, pri tem pa po nepotrebnem dreza v besedni koren Sardov po nemškem zgledu der Sarde/Sardinec, die Sardin/Sardinka, sardisch/sardinski. Nisem podkovan etnograf ali zgodovinar, pa se moram zanesti na Leksikon CZ, ki navaja samo antično glavno mesto Lidijske „Sardes“ na zahodu Male Azije, v ušesu pa so mi samo oblike Sardinija, Sardinec/Sardinka in sardinski.

F. Z. ml. pa v isti številki SV piše: „...edina stranka, katera se mu je (=meščanstvu)...aktivno zoperstavila“, seveda „widersetzt“, nečeden kalk. Pravilno bi bilo: „edina stranka, ki mu je nasprotovala, ki se mu je upirala“. Njegova raba oziralnega zaimka „kateri-a-o“ pa zahteva poseben pogovor, saj ga ne rabi samo on na napačnem mestu.

9. razstava planinskih slik

V Mohorjevi knjigarni v Celovcu je v ponedeljek 24. januarja zvečer bila odprta 9. razstava fotografskega natečaja „Planine v slikah“. Na ogled je 33 slik dvanajstih avtorjev, ki so se pri izbiri slik zelo potrudili. Prvo nagrado stroge žirije je dobil Ciril Ambrož iz Slovenije, drugo mesto je zasedel Mihi Hrobath iz Šentlenarta pri sedmih studencih in tretji je postal naš dopisnik Miha Travnik iz Malčap pri Mlinčah. Predsednik Slovenskega planinskega društva Hanzi Lesjak je vsem nagrajencem iskreno čestital.

(f.w.)

Predsednik Slovenskega planinskega društva Hanzi Lesjak predaja tretjo nagrado Mihi Trauniku

15. Tischlerjeva nagrada Zadrugni zvezi

Z leve: dr. Grilc (NSKS), Fridl Kapun (ZSZ), zmagovalka natečaja Jerneja Lorber, Mihi Antoni (ZSZ) in dr. Janko Zerzer (KKZ), Moški zbor SPD „Trta“ je podelitev nagrade olepšal

V ponedeljek, 24. januarja sta Narodni svet koroških Slovencev in Krščanska kulturna zveza podelila 15. Tischlerjevo nagrado, najvišje priznanje obeh organizacij. Prejemnik odlikovanja je bilo slovensko-koroško združništvo. V utemeljitvi podeljevalca ugotavljata, da Zveza slovenskih zadrug prejema nagrado kot „priznanje za njene uspehe pri razvijanju slovenskega združništva na Koroškem in pri uveljavljanju na področjih sodobnega gospodarstva ter za zasluge pri kreipitvi gospodarske osnove in ohranitvi samobitnosti slovenske narodne skupnosti na Koroškem“. Slavnostni govornik Matevž Grile (NSKS) je opozoril na

kreipitev Zadrugne zveze v preteklih letih in je v zvezi z evropskim gospodarskim prostorom dejal, da so Zveza in njeni sodelavci pripravljeni in predstirani za sodelovanje v evropskih dimenzijah.

Grile pa je članstvo Zveze slovenskih zadrug v Raiffeisnovi skupini imenoval zgled skupinske integracije koroških Slovencev v večinske strukture, ker je Zveza pri tem obdržala svojo samostojnost. Predsednik Narodnega sveta si tako integracijo lahko predstavlja tudi na političnem področju.

V imenu Zveze slovenskih zadrug se je za nagrado zahvalil predsednik upravnega od-

bora Mihej Antoni, nagrado je prevzel skupaj s predsednikom nadzornega odbora Fridl Kapunom, in dejal, da bo Zveza naprej delovala v smislu utemeljitve nagrade. Vzporedno s podelitvijo pa poteka tudi govorni natečaj na slovenskih ali dvojezičnih višjih šolah, ki ga je letos zmaga Jerneja Lorber, dijakinja 6.a razreda Slovenske gimnazije. V ponedeljek je prejela nagrado, potovanje v eno od evropskih metropol, za svojo zmago. Podelitve so se med drugim udeležili predsednik ZSO Marjan Sturm, tajnik SPZ Janko Malte, generalni konzul Slovenije Jože Jeraj, predsednik EL Andrej Wakounig in drugi Tischlerjevi nagrajenci. f.w.

Odprti dan bodočih pilejev

Višja tehnična puškarska in orodjarska šola v Borovljah je preteklo soboto priredila dan odprtih vrat, ki je bil zelo dobro obiskan. Gostje in obiskovalci so na lastne oči videli, kako nastaja lovska puška, pri delu so opazovali zlatarje in graverje in marsikdo si je zaželel, da bi tudi obiskoval to šolo. Borovljsko puškarsko in orodjarsko tehnično šolo obiskuje precej dijakov iz drugih držav, med drugim iz Nemčije in Slovenije, pa tudi iz Azije in Afrike prihajajo dijaki.

Kmečka izobraževalna skupnost (KIS) in zvezna gozdarska izobraževalna ustanova v Osojah vabita na tečaj

„Polomljen les prav prodati“

v soboto, 5. februarja 1994, ob 9. uri,
pri Florijanu v Vogrčah

Program:

- 9.00 – 11.00 – Predavanje v gostilni Florijanu; referenta: gozdar Karl Katholnig in Dr. Hans Madritsch;
- 11.00 – 12.00 – Poročilo v gostilni pri Florijanu; referent: član skupine kmetov gozdarjev iz Ponikve;
- 13.30 – 16.00 – Praksa v gozdu; referent: gozdar Karl Katholnig.

Datum	Kraj	PRIREĐITVE	Prireditelj
Petek, 28. 1. 18.00	pri Joklinu v Celovcu Badgasse 7	Predstavitve knjige „Ivan Cankar: Vor dem Ziel. Literarische Skizzen aus Wien“ (Založba Drava): Založba Drava O knjigi bodo govorili dr. H. Mračnikar, doc. dr. K. Sturm-Schnabl, E. Köstler in H. Lengauer	KSSŠ/Dunaj
Petek, 28. 1. 20.00	v Klubu KSSŠ na Dunaju	Družabni večer	KSSŠ/Dunaj
Sobota, 29. 1. 20.00	pri Svetiju na Plešerki	Hodiški ples – za ples igra Sekstet Šibovnik; sod.: SPD „Zvezda“ Volkstanzgruppe Keutschach, Hodiški oktet pod vodstvom Thomasa Sabotnika	
Sobota, 29. 1. 20.00	pri Florjanu v Vogrčah	Kmečki ples – za ples igrajo „Štirje kovači“; bogat srečolov	
Sobota, 29. 1. 19.30	v stari šoli v Šentjanžu	Koncert; nast: šentjanški tamburaši, Sekstet Bo- SPD Šentjanž rovijs, MoPZ „Vaščani pojo“	
Torek, 1. 2. 19.30	v Dvojezični trg. akademiji v Celovcu	Informacijski večer za starše in šolarje, ki bodo letos zaključili 8. šolsko stopnjo	TAK
Četrtek, 3. 2. 19.30	v Domu v Tinjah	Predstavitve knjige Johannesa Österreichera „Rasenhaß ist Christenhaß“, nato predavanje prof. dr. A. Walzla: Oblike spoznavanja nacističnega pregona na Koroškem Judov – Cerkev – in priganjanje Slovencev	Dom v Tinjah
Petek, 4. 2. 19.00	v farni dvorani v Zvabeku	Koncert – sod.: „Graški študentje“ (mag. Bertej Logar), Janez Gregorič – kitara, Pevsko-instrumentalna skupina Zvabek	KPD „Drava“
Petek, 4. 2. 20.00	pri Šoštarju v Globasnici	Promocija Pop desgin – vrhunski umetniki iz Slovenije	Gala-Arts
Sobota, 5. 2. 19.30	v farni dvorani v Šentjanžu	Matjaž Kmecl: Andrej Smole – znameniti Slovenec; predvaja dramski igralec Tone Gogala	SPZ, SPD Rož
Sobota, 5. 2. 19.30	pri Florjanu v Vogrčah	Premiera komedije „Kadar se ženski jezik ne suče“ (V. Rabadan)	
Sobota, 5. 2. 15.30 in 19.30	v glavni šoli v Dobri vasi	J. Krüss: Zajčji festival (musical) Nastopa Mladinska gledališka skupina šrik-šrak-šruk iz Šentjakoba	SPD „Srce“
Sobota, 5. 2. 20.00	v kulturnem domu v Šentprimozu	Ples „Danice“ – igra Alpe-Adria-sekstet	SPD „Danica“
Sobota, 5. 2. 19.30	v farni dvorani v Železni Kapli	Prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku	SPD „Zarja“
Sobota, 5. 2. 19.30	pri Kovaču na Obirskem	Max-Militarov: Trije vaški svetniki;	SPD „Zarja“, SPD „V. Polanšek“
Nedelja, 6. 2. 19.30	v kulturnem domu v Šentprimozu	Matjaž Kmecl: Andrej Smole – znameniti Slovenec; predvaja dramski igralec Tone Gogala	SPZ, SPD „Danica“
Nedelja, 6. 2. 14.30	pri Cingelcu na Trati pri Borovljah	Koncert z Graškimi študenti, MoPZ Borovlje in Sekstetom Borovlje	SPD „Borovlje“
Petek, 11. 2. 19.30	v kulturnem domu v Šentprimozu	N.F. Max – P. Militarov: Trije vaški svetniki; režija Peter Militarov (predpremiere)	Gledališče ob Dravi, SPZ, SPD „Danica“
Petek, 11. 2. 19.30	v kulturnem domu na Brnci	Fran Milčinski/Ivo Svetina: „Butalci/Die Schildbürger“; premiera ob 10-letnici igralske skupine. Režija Zdravko Zupančič.	SPD „Dobrač“
Sobota, 12. 2. 19.30	v kulturnem domu na Brnci	Ponovitev predstave „Butalci/Schildbürger“	SPD „Dobrač“
Sobota, 12. 2. 19.30	v kulturnem domu v Šentprimozu	Max-Militarov: Trije vaški svetniki; režija Peter Militarov (premiera)	Gledališče ob Dravi, SPZ, SPD Danica
Nedelja, 13. 2. 9.30	pri gosilni Folti v Slovenjem Plajberku	Max-Militarov: Trije vaški svetniki; režija Peter Militarov	Gledališče ob Dravi, SPZ, SPD Vrtača
Nedelja, 13. 2. 14.30	v stari šoli v Šentjanžu	Max-Militarov: Trije vaški svetniki; režija Peter Militarov	Gled. ob Dravi, SPZ, SPD „Šentjanž“
Nedelja, 13. 2. 19.30	v kulturnem domu v Dobri vasi	Max-Militarov: Trije vaški svetniki; režija Peter Militarov	Gled. ob Dravi, SPZ, SPD „Srce“
Torek, 15. 2. 19.30	pri Joklinu v Celovcu Badg. 7	Max-Militarov: Trije vaški svetniki; režija Peter Militarov	Gled. ob Dravi, SPZ, Pri Joklinu
Sreda, 16. 2. 15.00	v Domu v Tinjah	Miroslav Košuta: „Na Krasu je krasno“; vodi Horst Ogris	Dom v Tinjah
Od 26. 3. do 30. 3.		Izobraževalno potovanje v Umbrijo-Assisi, Perugia, Spoleto in druga mesta; spremljata mag. Borut Uršič in rek. Jože Kopeinig	Dom v Tinjah

Zveza slovenskih žena iz Celovca vas vabi na štiridnevno potovanje v NIZZO – MONACO – SAN REMO od 14. 3. do 17. 3. 1994

Cena: dvoposteljna soba 2.900,- šil.
dodatek za enoposteljno sobo 500,- šil.

V ceno je vključeno:

- vožnja z modernim Sienčnikovim avtobusom
- trije polpenzioni v San Remu
- vodič

Vstopnine niso zajete v ceni!

Zaradi izrednega uspeha, ki ga je imelo podobno potovanje v lanskem letu, smo se odločile, da ponovimo ponudbo! Prijavite se čimprej, ker je število udeležencev/udeleženk omejeno, pa tudi zaradi rezervacij sob v hotelu.

Prijave sprejema: Milka Kokot
tel. 0463/514300/40

Pojdite z nami, ne bo vam žal.

Povabite na to lepo potovanje tudi prijatelje ali znance!

„Kako prodati polomljen les?“

Na informacijskem in diskusijskem večeru pod geslom „Polomija v gozdu – kaj zdaj?“, ki je bil v ponedeljek 24. januarja pri Florjanu v Vogrčah, se je zbralo nad sedemdeset kmetov in kmetov. Že samo število udeleženk in udeležencev dokazuje veliko potrebo po pomoči, ki pa je do danes še niso bili deležni predvsem s strani kmetijske zbornice in deželne vlade.

Dipl. ing. Domej je v imenu prirediteljev (Kmečka izobraževalna skupnost, Skupnost južnokoroških kmetov in referat za kmetijstvo in gozdarstvo občine Pliberk) pozdravil zastopnika gozdarskega urada dipl. ing. Sanglhuberja in domačega gozdarja ing. Murija, ki sta poročala o trenutni situaciji v oškodovanih gozdovih v Podjuni. Dipl. ing. Sanglhuber je namignil, da se bo še ta teden sklenila odločba, ki bo omogočila beguncem izjemno delovno dovoljenje in s tem pomoč kmetom pri pospravljanju lesa. Taka odločba bi bila vsekakor za pozdraviti, vendar so nekateri imeli pomisleke prevsem zaradi kvalifikacije in s tem v zvezi zaradi varnosti pomagajev. Zato so zahtevali, da se dodatno sklenejo izjeme za strokovne gozdne de-

lavce iz Slovenije. Dipl. ing. Sanglhuber je tudi omenil, da se bo izplačala odškodnina prizadetim kmetom iz sklada za pomoč po katastrofah, ki bo pokrila okoli 10 % nastale škode. Opozoril je tudi na subvencije pri ponovnem nasadu oškodovane parcele (oranje, sadike, mreža za zaščito pred divjačino).

Gozdar ing. Muri je posebej opozoril na lesno borzo (Holzbörse), ki jo hoče urediti decentralno, predvsem v območju Podjune. Kmetje, ki imajo na ponudbo les ali se zanimajo za odjemalce, naj se telefonično ali osebno javijo pri gozdarskem nadzornem uradu v Pliberku, kjer lahko deponirajo svojo ponudbo oziroma izvejo za odjemalca, za sortiment in za ceno lesa.

Navzoči so bili tudi številni kupci lesa, ki so deloma imeli konkretne ponudbe in so povpraševali po posebnih sortimentih lesa. Vse kaže na to, da je z ozirom na snežno polomijo in v času nizkih cen lesa, sortiranje in pravo krojenje (Ausformung) lesa važnejše kot kdajkoli prej. V prodajni skupnosti se vrhu tega dosežejo boljše cene kot če proda svojo robo vsak zase.

Srečanje mladinskih gledaliških in lutkovnih skupin 1994

3. do 5. februarja

Četrtek, 3. 2.:

– 9.00 uri v farnem domu v Selah „Radovedni slonček“ (R. Kipling/G. Vladičina/Jože Pengov) – lutkovna pravljica. Nastopa: Lutkovna skupina SKD Celovec „Mi smo mi“. Režija: Tine in Breda Varl.

– 10.30 uri v Modestovem domu v Celovcu „Slavček“ (František Pavliček po motivih Andersenove pravljice). Nastopa: Mladinska gledališka skupina SPD Gorjanci iz Kotmare vasi. Režija: Jože Vozny.

– 14.30 uri v Modestovem domu „Sovica Oka“ (Svetlana Makarovič) – lutkovna pravljica. Nastopa: Otroška skupina KPD Šmihel. Režija: Tine in Breda Varl.

– 19.30 v Modestovem domu „Zajčji festival“ (James Krüss) – musical. Nastopa: Otroška gledališka skupina iz Šentjakoba. Režija: Gordana Schmidt/Hanzi Sticker.

Petek, 4. 2.:

– 9.00 uri v Modestovem domu „Drevo nad prepadom“ (Tone Svetina) – Lutkovna predstava s senčnimi lutkami – poezija. Nastopa: Mladinska lutkovna skupina KPD Šmihel. Režija: Tine in Breda Varl.

– ob 10.30 uri v Modestovem domu „Mi igramo zase ... in za vas“ (Astrid Lindgren/William Shakespeare/Alenka Bole-Vrabec). Nastopa: Mladinska gledališka skupina SPD Radiše. Režija: Alenka Bole-Vrabec.

– 19.30 uri v farni dvorani v Šentjakobu „Veter v vejah sasafra“ (Rene de Obaldia) – komedija z divjega zapada. Nastopa: Gledališka skupina KPD Planina Sele. Režija: Franci Končan.

Sobota, 5. 2.:

– 9.00 uri v Modestovem domu „Princeska in svinjski pastir“ (Andersen/Militarov) – pravljica. Nastopa: Mladinska gledališka skupina iz Škocijana. Režija: Peter Militarov.

– 10.30 uri v Modestovem domu „Lovec in zajklja“ (Stefan Pešić). Nastopa: Lutkovna skupina KPD Šmihel. Režija: Štef Merkač.

– ob 14.00 uri v Modestovem domu – Pogovor o predstavah. Vodi: Horst Ogris.

Delovni načrti DSPPPA 1994

Društvo slovenskih pisateljev, prevajalcev in publicistov v Avstriji je za leto 1994 pripravilo obširni delovni načrt, ki vsebuje seminarje za publiciste, prevajalce in avtorje otroške oz. mladinske literature.

Načrtovana so tudi literarna branja v slovensko in nemško govorečih krajih, da bi se tako domača literatura ustvarjalnost obširneje predstavila. Delovno leto DSPPPA vsebuje tudi večjo povezanost med domačimi avtorji, založbami, avtorji tostran in onstran meje v obliki pisateljskih srečanj, predvsem pa pridobiti in zainteresirati za delo v društvu čimveč mlajših pisateljev, pesnikov, prevajalcev in publicistov.

Napovedani koncert Erosa Ramazzottija, ki je bil odpadel iz tehničnih razlogov, bo v prvi polovici maja v Dobrli vasi.

Karte ostanejo veljavne.

Posojilnica-Bank Celovec, registrirana zadruga z omejenim jamstvom, Bahnhofstrasse 1 9013 Klagenfurt/Celovec

razpisuje delovno mesto

mlajše uslužbenke za delo s strankami

Pogoji: Zaključena srednješolska izobrazba, znanje obeh deželnih jezikov in vsaj pasivno znanje angleščine, samoiniciativnost in veselje do dela s strankami. Prošnje s priporočili in lastnoročno napisanim življenjepisom pošljite na naš naslov do 25. 1. 1994.

Višja šola za gospodarske poklice v Šentupertu

OBJAVA

Vpisovanje v Višjo šolo za gospodarske poklice in v Gospodinjstvo šolo bo letos od 21. do 28. februarja.

Gospodinjstva šola je smiselna alternativa k politehničnemu letniku in je močno življenjsko orientiran zaključek obveznega šolanja. Zato daje poseben poudarek praktičnim predmetom: računalništvu, obdelavi besedil, kuharstvu in strežbi, gospodinjstvu, predelavi tekstilij.

Višja šola za gospodarske poklice vodi v petih letih do mature in s tem odpre pot na Pedagoško akademijo in na vse univerze. Kot poklicno izobraževalna šola pa seveda tudi omogoča neposreden vstop v poklicno življenje v gostinskih, trgovinskih, bančnih, pisarniških ipd. službah. Po uvedbi šolske avtonomije pa ima izobrazbena smer poseben poudarek na turizmu in gostinstvu.

Pogoji za sprejem: Uspešno zaključena 8. šolska stopnja na ljudski šoli, glavni šoli ali gimnaziji. Vsaj osnovno znanje obeh deželnih jezikov. Za Višjo šolo sprejemni izpit, ki bo v sredo, 6. julija 1994 na šoli.

Prijave so možne osebno v šolski pisarni, po pošti ali po telefonu. Tiskovine za prijavo so na voljo v šolski pisarni, ki je vsak dan odprta od 8. do 15. ure, v sobotah do 12. ure, ali pa pri poklicnem svetovalcu na vaši šoli. Izpolnjene prijavnice oddajte osebno ali pa jih pošljite na šolski naslov vsaj do 28. februarja 1994. Priložite originalno polletno šolsko obvestilo ali od ravnatelja potrjen prepis.

Naslov: Višja šola za gospodarske poklice, Šentpeter 25, A-9184 Šentjakob, tel. 04253/2750, fax 275015

Plesni spektakel ali vzorci tal

Pod geslom „Bodenprobe-Vzorci“ poteka med 1.-9. februarjem v šentrupeškem občinskem centru mednarodni prireditveni cikel univerzitetnega kulturnega centra UNIKUM. Osrednja tekma prireditve sta ples kot civilizacijski izraz in gib. V spremnem besedilu je Gerhard Pilgram, poleg Emila Kristofa, Brigitte Bidovčeve in Helge Moser-Rabenstein eden od programskih „staršev“ spektakla zapisal, da ne gre za družbeno kritiko, ampak za ples kot spominsko berglo in oporo, s katero in preko katere so plesalec in plesnič stalno v stiku s tlemi, s pomočjo katerih ne izgubijo trdih tal pod nogami. Pri plesu zato prav tla igrajo važno in nosilno vlogo, so transformirana baza, iz katere in na kateri rastejo nove oblike izražanja, ki odgovarjajo sedanjim družbenim zahtevam in oblikam.

Prireditelji so k sodelovanju povabili tudi najbolj znano slovensko plesno skupino „Betontanc“ (skupino gledališča „Glej“), ki bo nastopila v četrtek, 3. februarja ob 20.30 v šentrupeškem občinskem centru. Naslov njene ekshibici-

je je „Tatovi mokrih hlačk“, že peta koprodukcija režiserja Matjaža Pograjca in omenjene skupine. Tudi ta inscenacija se giblje na robu – prepadu med umetnostjo in vsakdanom, med gledališčem in resničnostjo (v kolikor že ni gledališče samo po sebi resničnost in resničnost tudi gledališče).

V okviru cikla bojo sodelovale avstrijske in mednarodne plesne skupine. V torek, 1. februarja bo plesala mlada Du-

najčanka Astrid Bayer svojo produkcijo „Autre Monde“, 3. februarja nastopa ljubljanska skupina „Betontanc“, v soboto, 5. februarja pa so na sporedu „Plesni opilki“, multimedialni plesni spektakel Švicarja Daniela Aschwandena in skupine ANUS D. V ponedeljek, 7. februarja nastopa dunajska skupina „Pilottanz“ in višek cikla bo nastop francoske skupine Bruno Genty & Sandra Borel.

f.w.

TRIBUNA BRALCEV

Gimnazijskemu plesu ob rob

Dva anonimna starša („zaskrbljena mama, zaskrbljen ata“) sta mi pisala ogorčeno pismo, kako se jima zdi „ukrep“, da je bila po plesu (v soboto) „šola“ („Morgen ist Schule“), „skrajno nesenzibilna, destruktiven in silno neprijazen! Nima primera na celi Koroški. Slovenec Slovincu lupus. Škoda! Velika škoda za en dolg čas.“

Mami in atu, ki sicer nista „lupus“ (volk), ampak le „zajca“, ker se ne upata s priimkom na dan, tole v pojasnilo: Ravnatelj šole ima enkrat na leto pravico dati t. i. „dan ravnatelja“ (Direktorstag) brez pouka. Kakor skoraj vsa leta doslej sem tudi letos nameraval dati prosto po plesu, vendar se je velika večina profesorjev odločila za prosti 25. oktober (ponedeljek med ne-

deljo in 26. oktobrom – nacionalnim praznikom). Čeprav imam v soboto svoj prosti dan, sem prišel – prav iz solidarnosti s profesorji in dijaki – v soboto po plesu v šolo.

Anonimnim zajčjim staršem in nam vsem pa želim, da koroški Slovenci ne bi imeli hujših skrbi od navedenih. Na svidenje pri naslednjem gimnazijskem plesu!

Dr. Reginald Vospernik

Kritika

Jaz bi prosil gospoda J. Messnerja, da takih člankov, kot ga je pisal 19. decembra, ne bi objavljali, ker škodujejo veliko več kot pa koristijo. Tat gre rajši krast kot pa delat.

Jaz bi svetoval tistemu kolegu Davidu iz Ormoža, če je tako vseveden, naj gre tja, kjer ima zemlja svojo os, ki se baje suče nazaj, in naj maže naprej, da se bo sukala.

Franc Schliesser, Šmarjeta

Iz ženskega vidika

Sme Zvezni predsednik biti človek?

piše Štefka Vavti

V preteklih dneh je avstrijski Zvezni predsednik Klestil buril duhove avstrijske javnosti in medijev: Žena je zapustila skupno stanovanje, govori se o ločitvi, da ima Klestil prijateljico in podobno. Ker pa Zvezni predsednik ni človek kakor „ti in jaz“, vse kaže, da nima pravice do zasebnega življenja in do spodrseljave. Nekateri njegovih predhodnikov na tem častnem mestu, prav posebno še Kirchschräger, so se zelo borili proti „močvirjem“ v naši družbi, proti korupciji, laži v politiki (in seveda tudi v zasebnem življenju), proti vsemu pač, kar je na tem svetu „slabega“. Prikimali smo njihovim govorom in pri tem radi zapirali oči pred svojimi osebnimi slabostmi: V Avstriji se vsak tretji zakon loči, da o nešteti življenjskih skupnostih ali „divjih zakonih“ ne govorimo – tam gre ločitev še laže. Seveda tudi ne govorimo o nešteti ženskah, ki jih moške zapustijo, ko zanosijo, in drugih že skoraj samoumevnih fenomenih v tej naši družbi.

V okviru volilnega boja se je Klestil rad „prodajal“ za družinskega človeka, nastopal je vedno le skupno s svojo ženo, včasih tudi z (odraslimi) otroki, prav zato mu težko oprostimo dejstvo, da ima v zakonu – že nekako dve leti pozneje – težave.

Zvezni predsednik, ki navzven zastopa Avstrijo, bi moral biti pač neke vrste „nadčlovek“ brez napak in predvsem brez „rjavih“ madežev (pri tem v preteklosti nismo bili tako „strogi“, kajti drugače nikoli ne bi smel biti predsednik človek z „rjavo preteklostjo“, Waldheim).

Dejstvo je, da se ne ve, kaj se v zasebnem življenju Klestila res odigrava. Ima zdaj prijateljico ali je nima? Se bo ločil ali ne? Dejstvo pa je tudi, da bi veliko ljudi rado imelo na čelu države človeka, na katerega se lahko zanesemo. Posebno morda prav tisti, ki dobro vedo, da se sami nase ne morejo zanesiti, ker pač niso „popolni“ in „brez napak“. Morda si želimo neke vrste popolno „očetovalsko figuro“, ki nam bi lahko bila vzgled in opora pri naših osebnih težavah.

V vlogi Klestila pa bi ne hotela biti, kajti vseeno, kako se bo njegova osebna zadeva razvijala naprej, vedno bomo našli vzrok, da mu odrečemo zaupanje: Če se bo ločil od svoje žene, potem ga bomo imeli za človeka, ki ne zna držati besede (zakonska zaobljuba do večne zvestobe), če pa bo ostal pri ženi, pa ga bomo imeli za neiskrenega, ker je podlegel pritisku javnosti.

SLOVENSKI VESTNIK

Nadstrankarski časopis koroških Slovencev

Uredništvo/Redaktion: Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, Telefon 0463/514300-30, 33, 34 in 40, telefax 0463/51430071.

Usmerjenost lista/Blattlinie: seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Uredniki/Redakteure: Jože Rovšek, Sonja Wakounig, Franc Wakounig

Izdajatelj in založnik/Herausgeber und Verleger: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, telefon 0463/514300, telefax 0463/51430071.

Tisk/Druck: Založniška in tiskarska družba z o.j. Drava, Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/50566, telefax 0463/51430071.

Oglaš/Anzeigen: Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-30, 33 in 40, telefax 0463/51430071.

Letna naročnina: za Avstrijo 370 šil. (za penzioniste 280 šil.); za Slovenijo 1500 SIT.

dr. Janko Zerzer, vodja šole

Železna Kapla: Velika nagrada Avstrije v športnih sankah na naravni progi

Pred leti še dejansko najpomembnejšo sankasko tekmo v Avstriji, katero je odlikovala tudi mednarodna udeležba, je letos prevzela Koroška sankaska zveza KSZ od dežele Predarlške in je potem izvedbo kratkoročno poverila Slovenskemu športnemu klubu SŠK Obir v Železni Kapli. Letos bi velika Nagrada ob odlični organizaciji v Lepeni/Koprivni lahko dobila nazaj pomen, ki ji gre.

Da žal ni bilo tako, so ugotovili v prvi vrsti odborniki in številni sodelavci SŠK Obir, ki so za ta dogodek v zadnjih dveh mesecih zastavili vse svoje moči. V približno 700 prostovoljnih delovnih urah so pripravili pogoje in progo, ki so jo brez izjeme hvalili vsi športniki in funkcionarji. Razočaranja, ker se je prijavilo na razpisanih 18 tekmovalnih skupin le 43 sankashev (35 Korošcev, 2 Štajerca, 6 iz Salzburga, iz drugih dežel pa nihče) tu-

di predsednik KSZ Schretter ni mogel prikriti. Slišati je bilo, da so v nekaterih sankaskih centrih kratkoma priredili svoje tekme, namesto da bi se odzvali vabilu iz Železne Kaple oz. Koroške.

Boli seveda še to, da tudi sankasi iz Slovenije kljub obljubi niso našli v Železno Kaplo.

Cela vrsta drugih zelo razveseljivih dejstev okoli vendar uspele prireditve pa je prepričljivo pretehtala negativne izkušnje:

- Omeniti je treba, da so domačini pozitivno sprejeli to prireditev in kako so kmetje v Koprivni (Kokeževa, Rastočnikova, Mozganova) in mnogi drugi posamezniki po vseh močeh pomagali pri pripravi.

- Zahvaliti pa se je treba tudi za velik prispevek drugih krajevnih faktorjev kot so občina, gasilci iz Železne Kaple in Rebrce, oba zdravnik dr. Jelen in dr. Pajed,

Rdeči križ iz Velikoveca, žandarji...

- Veliko zanimanje je pokazala mladina glavne šole v Železni Kapli, ki si je z direktorjem in učitelji ogledala tekmovalje.

- SŠK-u je uspelo v kratkem času pridobiti kar sedem odličnih pokroviteljev in izdati primerno, kvalitetno oblikovano brošuro.

- Poleg tega je z večjimi ali manjšimi prispevki podprlo prireditev kar 28 sponzorjev ter 18 osebnosti in organizacij (pokali, oglasi, denarne nagrade, ...)

- Prireditev sama in tudi treniranje sta potekala brez neizgovornosti.

- Tudi z uvrstitvijo domačih sankashev je SŠK Obir lahko zadovoljen. Kogoj Toni je pri Mladincih II celo zmagal.

- Nad 20 klubskih funkcionarjev (merilcev, sodnikov, ...) je z izvedbo dokazalo javnosti (najbolj pa seveda samemu sebi), da je SŠK s pomočjo mnogih prijateljev

lahko kos tudi zelo zahtevnim športnim nalogam. Prireditev konec tedna je bila gotovo višek 13-letnega dela v sankaski sekciji SŠK Obir. Tudi vreme nam je bilo naklonjeno – vladale so idealne temperature, medtem ko je toplo vreme okoli božiča povzročalo še hude preglavice.

Sankanje za Veliko nagrado se je odvijalo pretekli petek (prvi trening za posameznike in dvojice) in soboto (drugi trening za posameznike, dva teka posameznikov ter en tek dvojic) na progi v Koprivni, ki je bila zelo ledena in zahtevna. Zaradi izvedno dobre pripravljenosti je nudila dobre pogoje do zadnje vožnje.

Podelitev nagrad pri Podobniku so opravili predsednik SŠK Joško Maloveršnik, župan dr. D. Haller ter podpredsednik KSZ Herbert Mitsche.

Denarne nagrade pa je podelil predsednik Slo-

venske športne zveze Marjan Velik.

Poleg omenjenih sta spregovorila še občinski odbornik F. J. Smrtnik v imenu EL Železne Kaple in deželni poslanec dr. Peter Haderlap v zastopstvu namestnika deželnega glavarja.

Kulturni okvir in poseben čar so zaključku dvodnevne športne srečanja dali še Kvartet bratov Smrtnik, domači muzikantje in folklorna skupina SPD Zarja. Njim so seveda zaploskali športniki.

Izid rezultatov:

šolarke II: 1. Verena Weingant – Landskron 2.32.59;

šolarji II: 1. Erlacher Andreas – Feld am See 2.23.58, 2. Jankl Stefan;

mladinke I: 1. Weingant Kathrin – Landskron 2.05.56, 2. Kribitz Ketama – Sveče, 3. Schretter Nina – Feld am See;

mladinci I: 1. Käfer Dieter – Liezen 1.56.78, 2. Käfer Stefan;

mladinke II: 1. Kruschitz

Renate – Bekštajn 2.26.56

mladinci II: 1. Kogoj Anton – Železna Kapla 1.56.78, 2. Jonach Harald – Feld am See;

juniorji I: 1. Del Fabro Rene – Sveče 1.52.15, 2. Osojnik Richard – Žel. Kapla, 3. Peyka Bernhard – Sveče;

juniorji II: 1. Mühlbacher Gerhard – Salzburg 1.43.86, 2. Rumpf Christian – Frantschach, 3. Kallan Roland – Salzburg;

seniorji II: 1. Wieltisch Franz – Bekštajn 1.52.40, 2. Kallan Engelbert – Salzburg, 3. Jung Josef – Sele;

splošna: 1. Tamelitsch Robert – Sveče 1.42.05, 2. Koppelsteiner Pierre – Salzburg, 3. Knauder Gerhard – Frantschach.

Miha Traunik

P.S.: Tudi v uredništvu SV se je „zgubilo“ vabilo na Veliko nagrado in ga nismo objavili. Oproščamo se pri SŠK Obir in upamo, da smo z današnjim prispevkom nekoliko popravili (našo) napako.

Uredništvo

Košarka

SAK-starejši šolarji v novem letu še brez poraza

SAK – Radenthein 65:47 (28:22)

Tomaž Jager (23 točk), Janez Tomc (19), Nejc Jager (9), Marko Holešek (6), Martin Majhen (6), Stojan Vavti (2)

Zopet izredno zanimiva tekma starejših šolarjev (letnik 78/79 in mlajši), ki so tokrat odigrali tretjo prvenstveno tekmo in zopet prepričljivo zmagali. Medtem ko je prvi polčas (igra se dvakrat po 20 minut) potekal še nekoliko bolj izenačeno, so mladi košarkarji v drugem polčasu zaigrali bolj prizadevno.

Profesor Anton Malle je pred tekmo menil, da je nasprotnik eden naj-

boljših v tej skupini in da ga bo težko premagati, po tekmi pa je pohvalil svoje fante, češ da so se izvrstno borili.

Tudi v šolskem prvenstvu (Schulmilchcup) so slavili košarkarji SG prepričljivo zmago.

Sovrstnike velikovške gimnazije so premagali s 46:12. Točke za SL gimnazijo so dosegli: Vavti (14), Jager (10), Ramalan (9), Kuežnik (4), Majhen (4), Korošec (3), Truppe (2).

SAK : BBC Wolfsburg 67:63 (34:28)

Janez Tomc (25), Tomaž Hribnik (14), Martin Majhen (10), Tomaž Jager (9), Stojan Vavti (5), Nejc Jager (4). vse do konca zelo napeta tekma, saj si nobeno

moštvo ni moglo priigrati prepričljive prednosti. Ob koncu pa zaslužena zmaga mladih slovenskih košarkarjev, ki so bili bolj prizadevni.

SAK : Landskron

Janez Tomc (35), Stojan Vavti (23), Tomaž Jager (10), Filip Ereiz (5), Nejc Jager (64), Tomaž Hribnik (2).

Čeprav so bili nasprotniki telesno precej krepkejši in predvsem večji, kljub temu niso imeli nobene možnosti, da bi se postavili slovneskim košarkarjem v bran. Neumno so naši napadali in imeli v Tomcu in Vavtiju dva dobra izvajalca košev.

Pohvala pa gre seveda vsem igralcem, ki so se do zadnje minute pridno

79:43 (43:26)

borili, čeprav so ves čas vodili s precejšnjo razliko v koših.

25. 1. imajo še eno tekmo doma – v Mladinskem domu, nato ap morajo trikrat nastopiti v tujini.

Tudi juniorji so odirali tekmo proti sovrstnikom iz Wolfsberga ter zmagali z dvema (!) točkama prednosti. Največ košev sta dala Sienčnik in Wein, ki se je v teku tekmovalja poškodoval, tako da ni mogel igrati do konca.

Odbojka

Dobljani spet zmagali!

SL Linz:SK Puntigamer Aich/Dob 0:3 (13, 11, 7)

SL Linz je prejšnji teden premagal Gleisdorf na tujem, zato je bilo pričakovati, da bo tekma za Dobljane v Linzu težavna zadeva. Toda Dobljani so se znatno stopnjevali in odigrali odlično igro skoraj brez napak. Ob tem je razveseljivo, da so trenutno vsi igralci v izredno dobri formi.

Koroška liga ženske

Beljak : SK Aich/Dob

1:3

Zaslužena zmaga za naša dekleta, a tekma je

bila brez viškov. Naša ekipa zelo dobro obvlada

igro v polju, le v napadu še stvar šepa. Trener Rebula je menil, da bodo

morala vaditi v naslednjih treningih predvsem napad.

Koroška liga moški

Beljak : SK Aich/Dob

3:0

V prvem nizu so fantje še kar dobro igrali, a so ga kljub temu zgubili. V drugem nizu so vodili celo z 2:12, a ni jim uspelo,

da bi naredili pičle točke. Če pa vemo, da so letos trenirali šele petkrat, se ni čuditi, da jim igranje ne uspeva.

M. T.

Smučarski skoki – Zahomec

V zadnjih dveh tednih so se v Zahomcu na lepi naravni skakalnici pomerili številni skakalci – med drugimi tudi skakalka Eva Ganster, ki je kot edina ženska zasedla v skupini mladinci I tretje mesto.

Avstrijski pokal: 16. januarja se je tekmovalja udeležilo 116 skakalcev, ki so se pomerili v raznih skupinah.

Zahomčani so slavili le dve zmagi. V splošni skupini je bil prvi Franc Wiegele, pri juniorjih pa je zmagal Thomas Kuglitsch. Trener Franc Wiegele st. meni, da so vzroki temu, da trenutno ni toliko izvrstnih skakalcev v vrstah Zahomčanov, slabe zime, ker brez snega tudi treninga ni bilo. Zato so v skupini šolarjev nastopili le trije, ki pa se niso mogli uvrstiti med najboljše.

Industrijski pokal in ko-

roško prvenstvo

Ob lepem vremenu, številni udeležbi in brez prijetljajev so se v soboto, 22. januarja, odvijala tekmovalja za industrijski pokal in hkrati tudi za naslov koroškega prvaka. Tekmovalja se je udeležilo 59 skakalcev, sodelovali pa so tudi skakalci iz Velenja in Kranja.

Naslov koroškega prvaka je osvojil Beljačan Mathias Mamedof.

Uvrstitve članov SD Zahomec:

dečki I: 1. Martin Kuglitsch, 2. Matija Druml; **dečki II:** 2. Stefan Kaiser.

V skupini šolarji I je zmagal Gašper Karlovič, član skakalnega društva Triglav iz Kranja.

šolarji I: 2. Hans Millonig; **šolarji II:** 5. Werner Müller, 6. Hans Millionig.